

Lekdijk 75
Tienhoven Aan De Lek

Welkom 5

Highlights	7
Werkkamer - kantoor - slaapkamer	11
Woonkamer	12
Keuken	18
Tuin - buitenruimte	22
1e verdieping - 5 slaapkamers	32
Badkamer 1	34
Badkamer 2	36
2e verdieping - 2 slaapkamers	37
Gastenverblijf	38
Dubbele garage + studio	44
Kadaster	56

Plattegronden 48

Disclaimer

Deze brochure is met zorg samengesteld. Er kunnen echter geen rechten worden ontleend aan de verstrekte informatie. Van der Brugge Makelaardij en de verkoper aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden, onvolledigheden of verouderde informatie in deze brochure.

Veerhuis 'Welgelegen' Rijksmonument aan de Lek

Veerhuis 'Welgelegen' – wonen waar de Lek het strand kust

Je kunt bijzonder wonen... maar hier woon je onvergetelijk. Aan de Lekdijk 75 in Tienhoven aan de Lek staat een rivier gericht huis dat je zelden tegenkomt. Het voormalige veerhuis 'Welgelegen' (1875, rijksmonument) ligt op een betoverende plek: direct aan de rivier, grenzend aan een privé strand en precies in de bocht van de dijk. Dit is wonen waar de Lek het strand kust. Hier kijk je uit over stromend water, terwijl de plek nog altijd de sfeer ademt van het oude veer dat ooit Tienhoven met Jaarsveld verbond – een verhaal uit een tijd waarin de Lek niet alleen rivier, maar ook levensader was.

Unieke buitendijkse kavel

Wonen buitendijks is in Nederland een zeldzame kans – en precies die kans ligt hier. Op een royaal perceel van maar liefst 4.240 m² staat dit rijksmonumentale woonhuis met bijgebouwen, direct aan de rivier grenzend aan een strandje.

Een unieke plek met alle privacy en luxe, en vanuit alle ruimten een magnifiek uitzicht over de rivier en uiterwaarden. Daarnaast strekt het privédomein zich verder uit dankzij extra grond in gebruik via huurcontracten met Rijksdomeinen. Hierdoor wordt dit bijzondere bezit niet alleen uniek, maar ook uitzonderlijk veelzijdig.

In 1999 werd het veerhuis grondig gerenoveerd en verduurzaamd tot energielabel C. Het combineert nu modern wooncomfort met de grandeur van vervlogen tijden: klassiek van uitstraling, eigentijds in gebruik.

Vrijstaande bijgebouwen – veelzijdig in gebruik

Naast het veerhuis bevinden zich een dubbele garage met studio en een sfeervol gastenverblijf. Ideaal voor logees, een atelier of een werkruimte. Dankzij de royale opzet lenen de bijgebouwen zich bovendien uitstekend voor meergeneratie wonen, bijvoorbeeld voor inwonende ouders of een thuiswonend kind.

Gebruiksoppervlakte	ca. 449 m²
Inhoud	ca. 1807 m³
Bouwjaar	1875
Slaapkamers	8
Gastenverblijf	1
Studio	1
Rjksmonument	nr. 515477

Highlights

- Woonoppervlakte: 449 m²
- Inhoud: 1.807 m³
- Overige inpandige ruimte: 77 m²
- Perceel: 4.240 m² eigen grond + extra grond in gebruik via huurcontracten met Rijksdomeinen
- Bouwjaar 1875 – Rijksmonument (nr. 515477) – Energielabel C
- 1999: complete renovatie: nieuw dak, gevels gereinigd & opnieuw gevoegd, uitgebreide isolatie en HR-dubbelglas
- Verwarming: heteluchtverwarming (Brink), houtkachel (schoorsteen geveegd in 2025), gasboiler, CV in garage (2022) en gastenverblijf (2023)
- Vloerverwarming aanwezig in (delen van) garage/studio
- Oplaadpunt voor elektrische auto aanwezig
- Hoofdwoning: woonkamer ca. 95 m² – keuken ca. 13 m², 8 slaapkamers & 2 badkamers
- Gastenverblijf: 2 slaapkamers, 2 badkamers, woonkamer en keuken
- Studio: 2 slaapkamers, woonkamer, keuken, werkkamer en badkamer
- Vrijstaande dubbele garage + studio
- Privé strand

Welkom!

Historisch wonen met alle denkbare comfort. Zodra je door de op afstand bedienbare sierpoort het privédomein oprijdt, voelt het als écht thuiskomen. Hier heersen rust en privacy. De lange oprit, met links de fruitbomen en rechts de weidse natuur, voert je over grind en klinkerbestrating naar de dubbele garage – het stijlvolle begin van dit luxe buitenleven.

Hal

In de symmetrische voorgevel trekt de originele monumentale dubbele voordeur meteen de aandacht. Twee bovenlichten, sierlijke levensbomen en een profiellijst met de naam Welgelegen maken dit tot een detail dat niet zou misstaan in een museum. Aan weerszijden flankeren zesruits ramen de entree als stille wachters.

Binnen zet de grandeur zich voort. De hal, voorzien van zwart-wit natuurstenen plavuizen, geeft toegang tot het toilet, de woonkamer en de werkkamer.

Blikvanger zijn de dubbele glazen deuren naar de elegante halfronde trapopgang, subtiel geïntegreerd in de leefruimte. De halfronde wand met nissen voegt een speels accent toe, dat op subtiële wijze terugkeert in de woonkamer.

Werkkamer - kantoor

Aan de zuidwestzijde ligt een lichte, inspirerende werkkamer met originele zesruits ramen op het zuiden en westen. De parketvloer geeft de ruimte warmte en karakter.

Tweede zij-ingang

Aan de westzijde bevindt zich een tweede entree, die toegang biedt tot een gang met bergruimte, de trap naar de kelder én het woongedeelte.

Woon- en leefgedeelte

Waar ooit de café-gelagkamer bruiste van kaartspel en biljart, vormt nu het warme hart van het huis.

De ruimte baadt in licht dankzij de zesruits ramen en een charmante erker op het oosten. Bij de houtkachel met klassieke haardmantel is het heerlijk zitten, terwijl de ramen aan de achterzijde een betoverend uitzicht bieden op de rivier. Precies daar staat de piano – alsof het panorama een muzikale omlijsting verdient.

De eettafel staat centraal voor de dubbele tuindeuren, met een wonderschoon uitzicht over de rivier en directe toegang tot terras en tuin.

Aangrenzend ligt de keuken met een speels barretje en twee krukken – perfect voor een snelle koffie of een hap tussendoor. Een klein niveauverschil geeft de ruimte karakter, terwijl de halfronde wand van het trappenhuis met nisjes een moderne touch toevoegt. De warme parketvloer maakt het geheel compleet.

Keuken

De halfopen keuken ligt aan de achterzijde van het huis, iets verhoogd boven de kelder, en baadt in licht dankzij een zesruits raam op het westen en een tweede raam aan de achterzijde met schitterend uitzicht over de rivier.

De maatwerk keuken in landelijke stijl ademt sfeer en gemak: klassieke paneeldeurtjes met nostalgische knopjes, een royaal spoeliland met dubbele gootsteen en een blad van Belgisch gezoet hardsteen vormen het hart van de ruimte. Aan de rechte wand bevindt zich het kookgedeelte met een indrukwekkende schouw en afzuigkap, een stoer rvs 6-pits gasfornuis met grote oven, magnetron, rvs koel-/vriescombinatie en een vaatwasser die het afwaswerk moeiteloos overneemt.

Een fraaie profiellijst met keukengerei voegt een ambachtelijke noot toe, terwijl de donkere antieke plavuizen de keuken een stijlvolle en tijdloze basis geven.

Tuin & privé strand

Buitendijks aan de rivier gelegen, is dit een plek waar je werkelijk één wordt met de natuur en de seizoenen. De tuin is een waar paradijs voor broedende vogels zoals aalscholvers, lepelaars, ooievaars en ijsvogels. Vanaf de dijk voert een flauwe afrit met automatische dubbele poort naar het achterperceel met ruime parkeergelegenheid en de garage/studio.

Aan de oostzijde van de woning biedt de erker een prachtig uitzicht op de sierlijk aangelegde tuin, met weelderige patronen van hortensia's en Annabellen.

Het perceel grenst direct aan de Lek, met een eigen privé strandje. Na een drukke dag wandel je er zo naartoe om de stilte en het weidse uitzicht in je op te nemen. Of je de avond nu afsluit bij de vuurkorf of de dag begint op je yogamat in de eerste zonnestralen – deze buitenruimte voelt als pure luxe. Het enige 'publiek' zijn de voorbijvarende schippers op de rivier.

Een bijzonder detail: dankzij de nog altijd bestaande veerrechten behoort ook aan de overzijde van de Lek nog eens 2.000 m² grond tot het eigendom. Een uniek stuk rivierhistorie dat deze plek nóg specialer maakt.

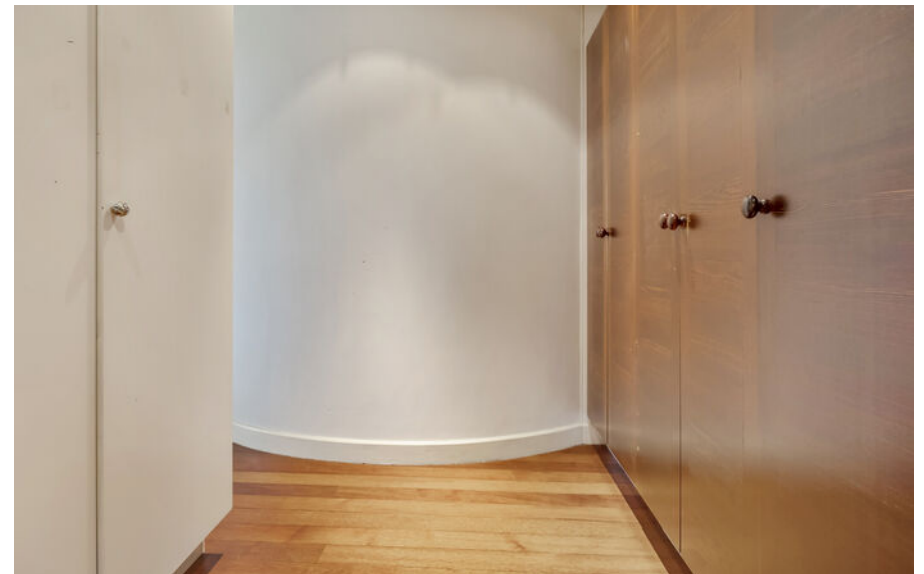

1e verdieping

Op de eerste verdieping bevinden zich een overloop, separaat toilet en maar liefst vijf slaapkamers.

De masterbedroom met kleedkamer biedt schitterend uitzicht over de rivier en beschikt over een eigen luxe badkamer met hoekligbad, douchecabine, toilet en dubbele wastafel. De tweede badkamer is eveneens ruim en voorzien van een ligbad, douche en dubbele wastafel.

Masterbedroom + eigen badkamer

Badkamer 2

2e verdieping

Hier bevinden zich nog twee slaapkamers (nr. 6 en 7), beide met dakramen, waarvan één met praktische vaste kast.

Gastenverblijf

Het gastenverblijf beschikt op de begane grond over een entree, complete badkamer, slaapkamer, keuken en een woonkamer van 21,9 m² met dubbele deuren naar het terras met rivierzicht. Op de eerste verdieping bevinden zich nog een slaapkamer en een tweede complete badkamer.

Dubbele garage en studio

Naast de dubbele garage ligt een zelfstandige studio (2012). Op de begane grond bevinden zich een entree met toilet, een woon-/werkkamer en een slaapkamer. De verdieping biedt een royale woonkamer van 35 m², een keuken van 6,8 m², een extra slaapkamer, badkamer en bergruimte.

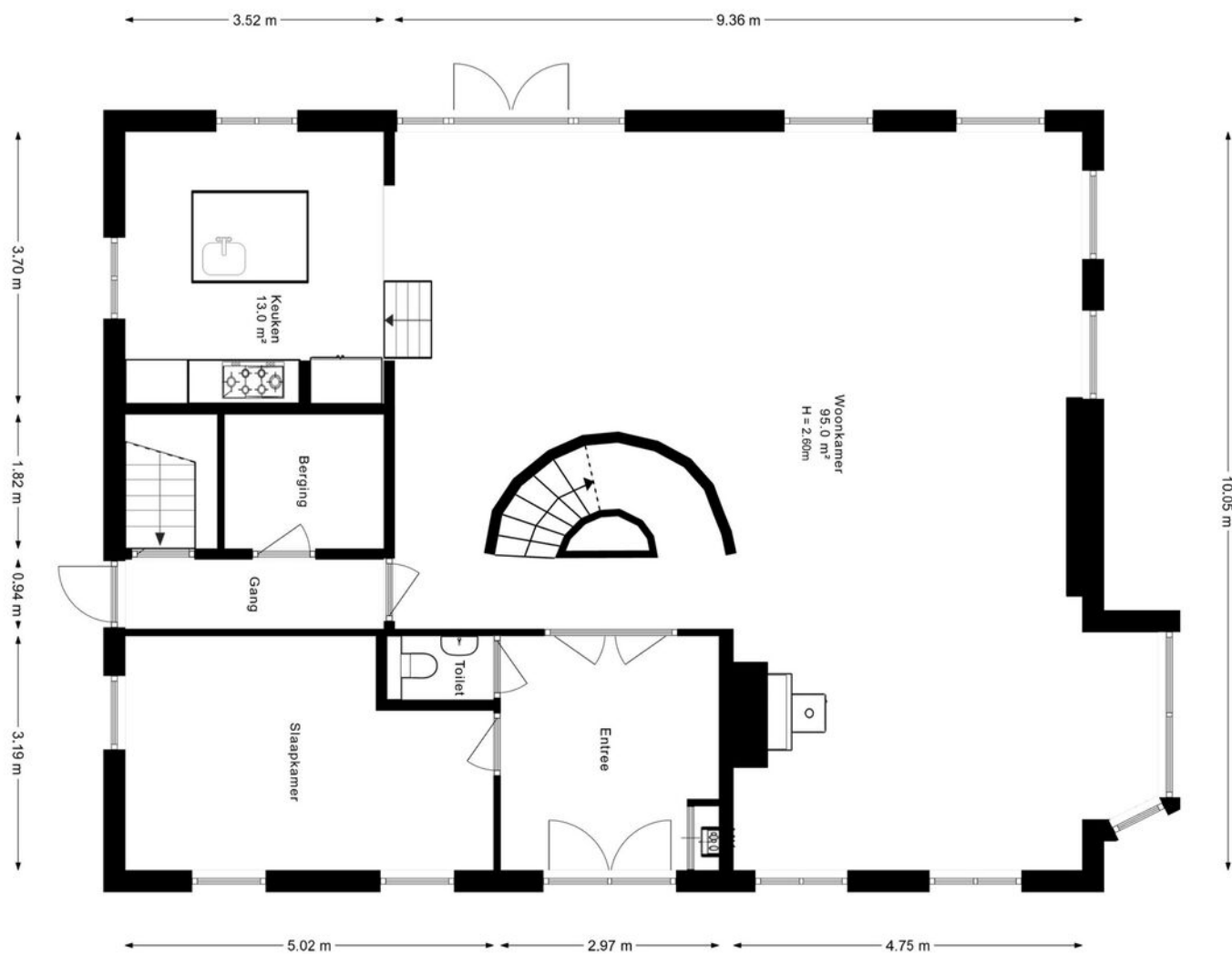

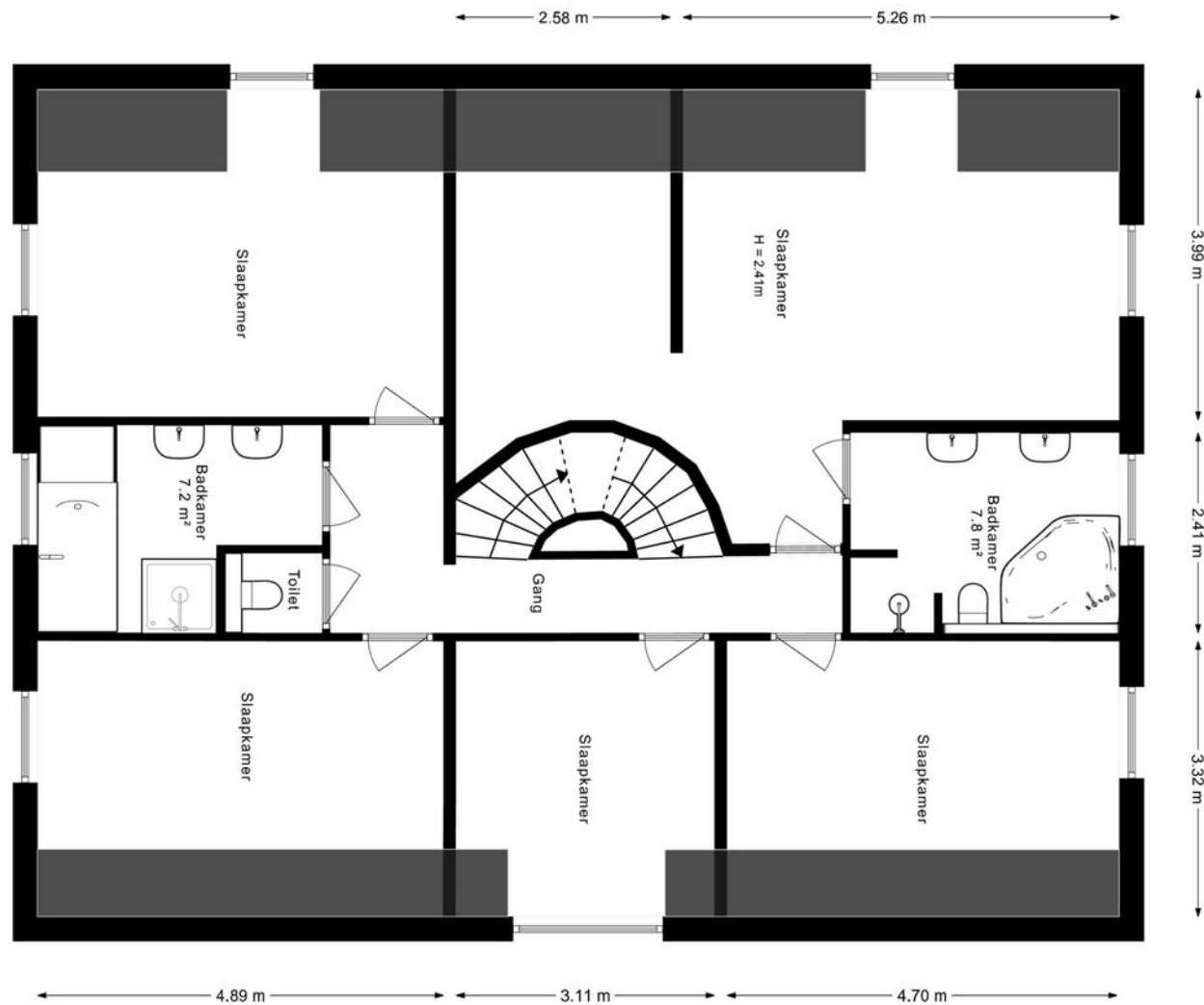

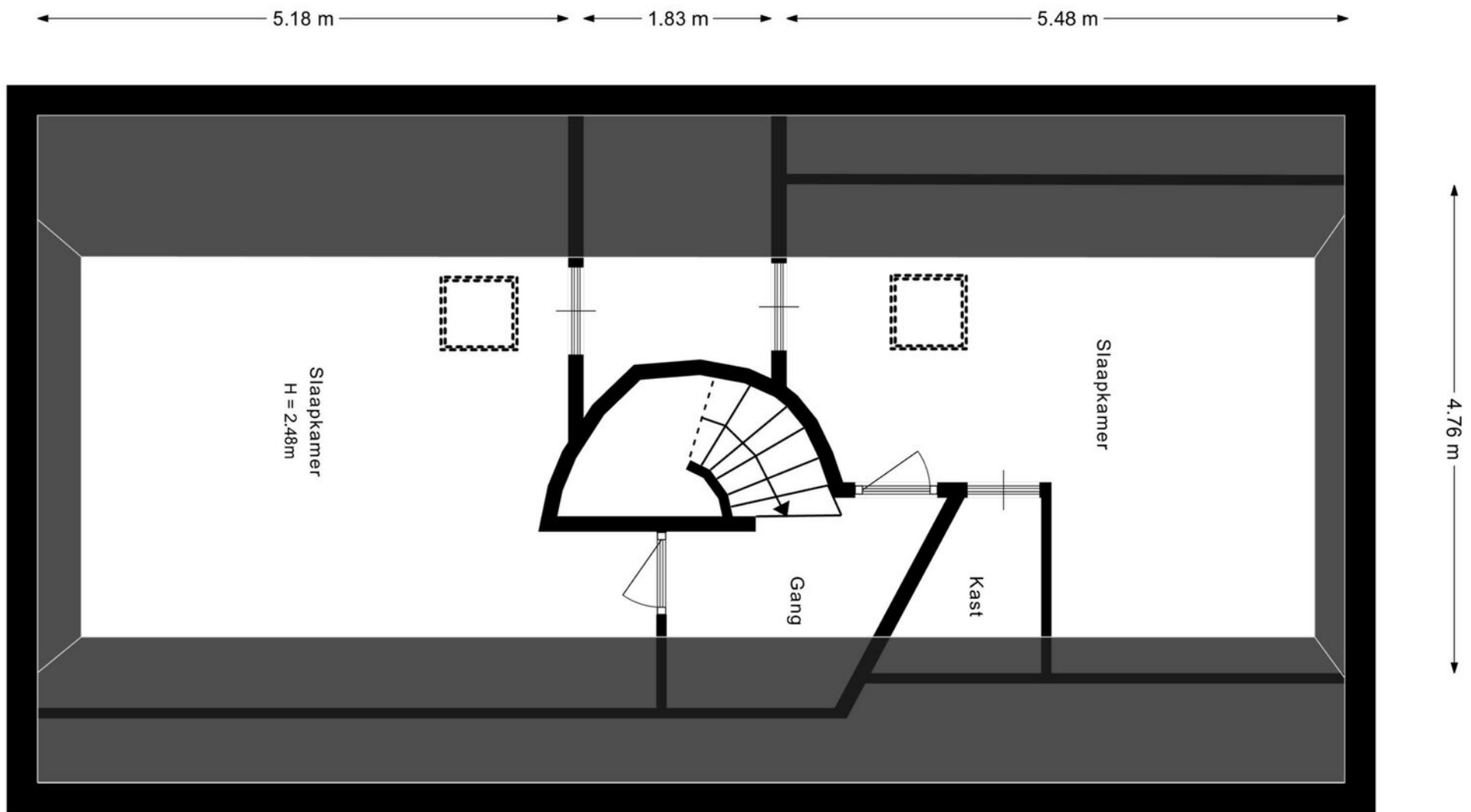
Begane grond

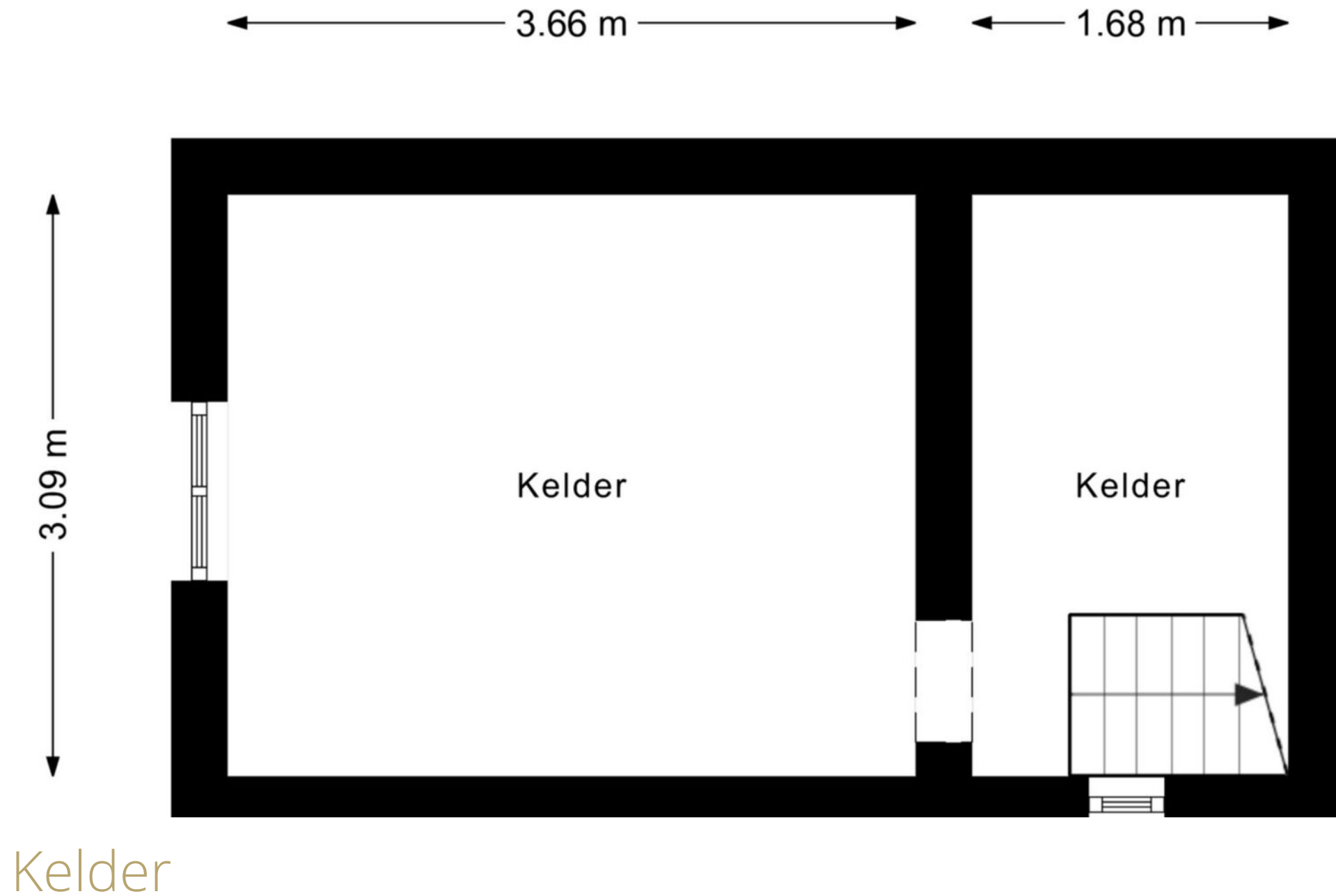
1e verdieping

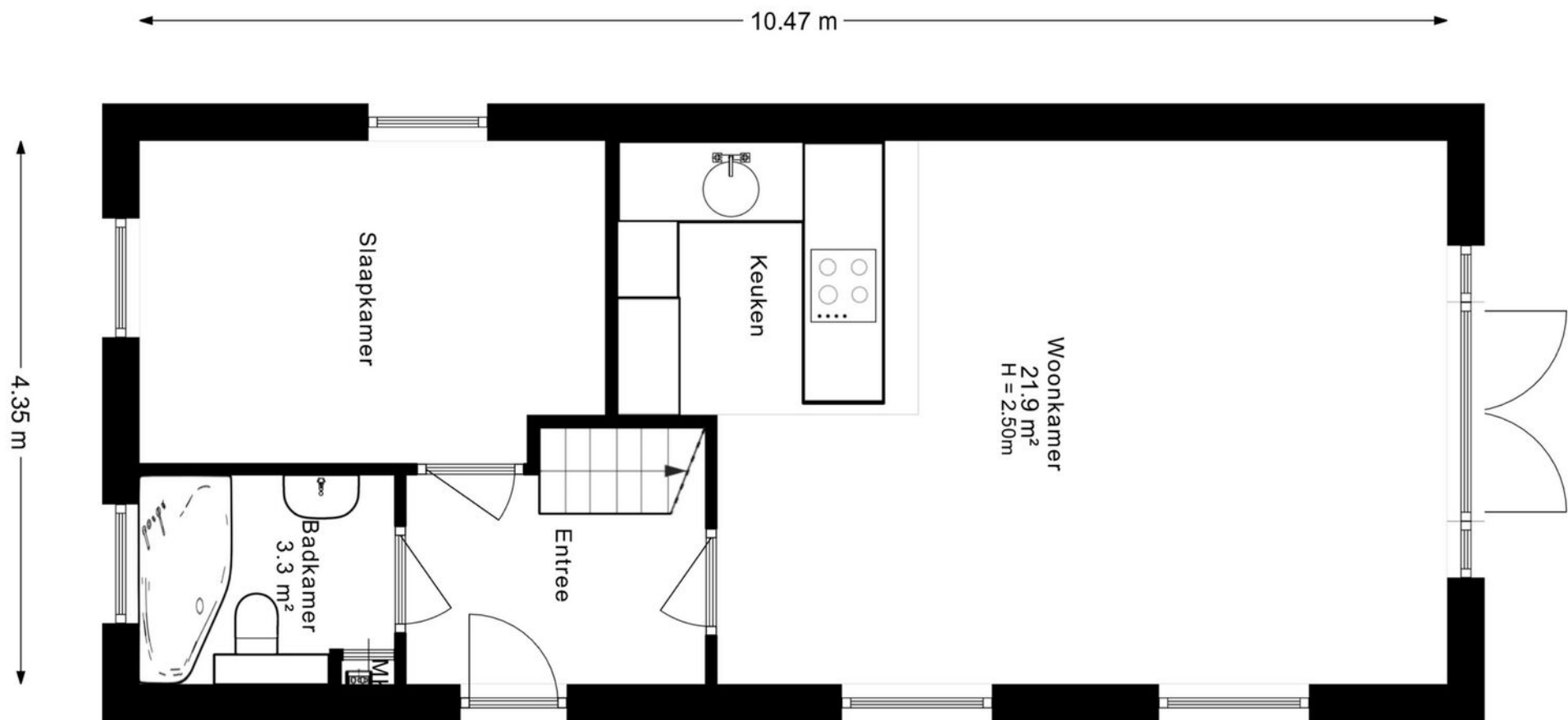

2e verdieping

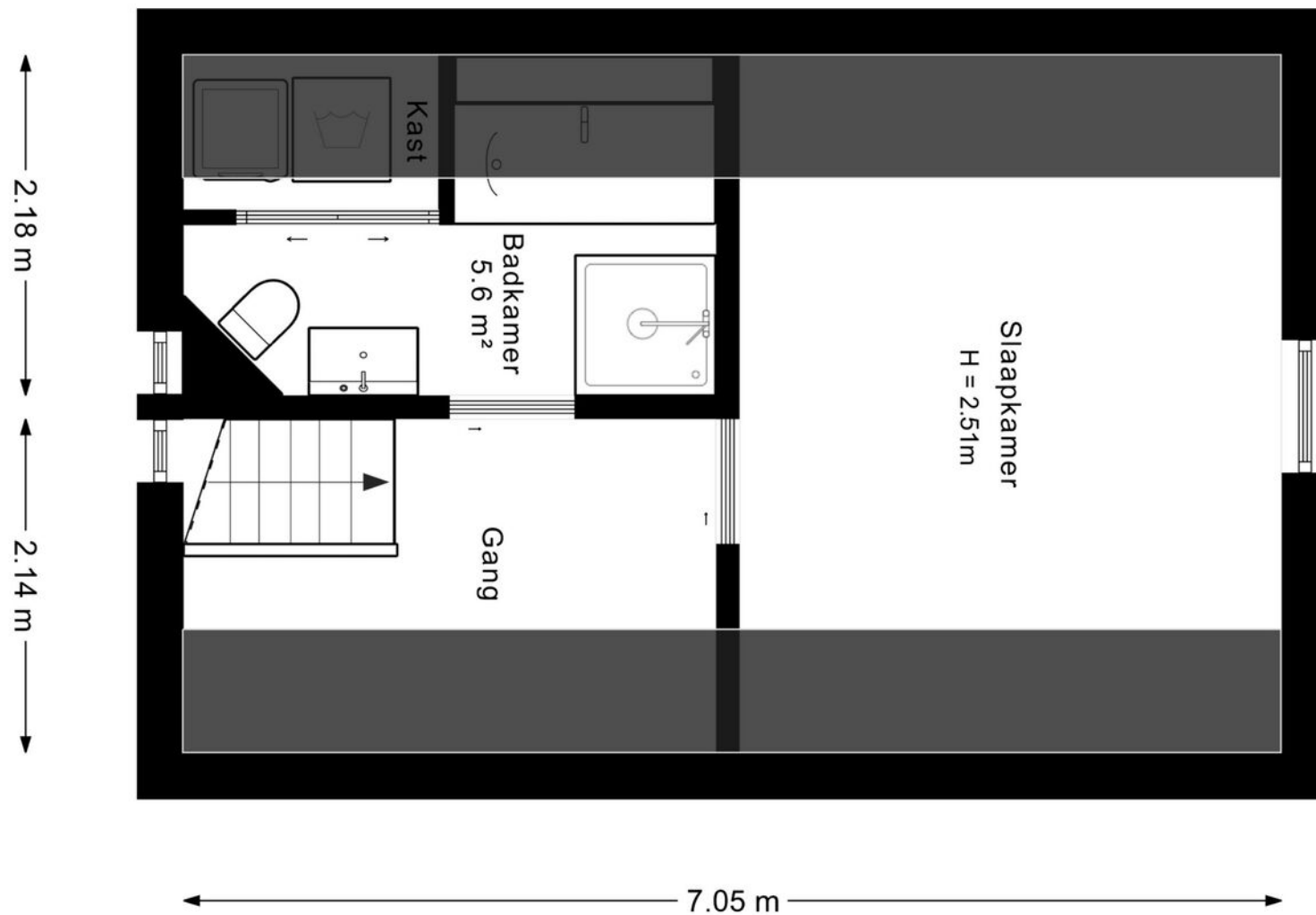

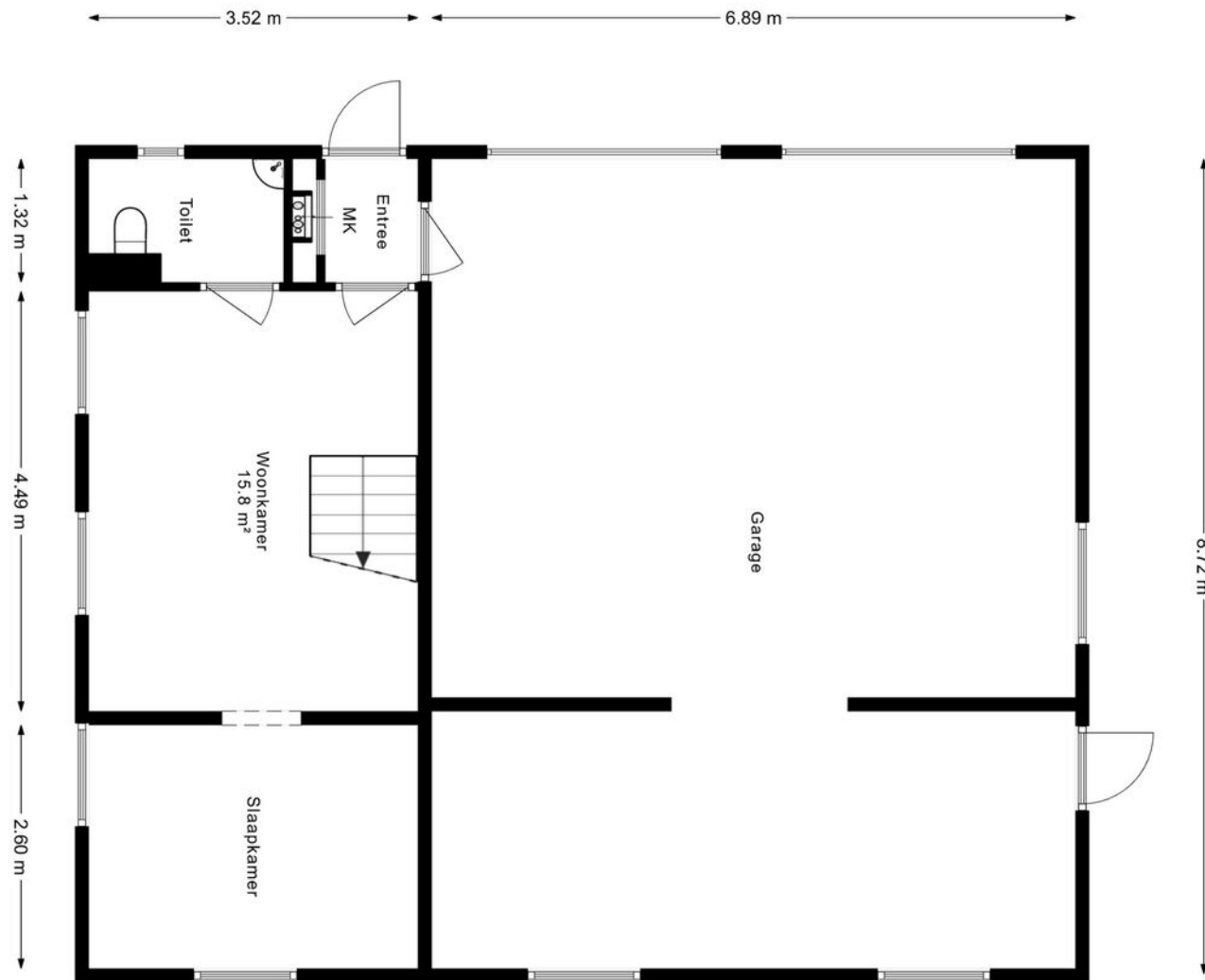
Begane grond - gastenverblijf

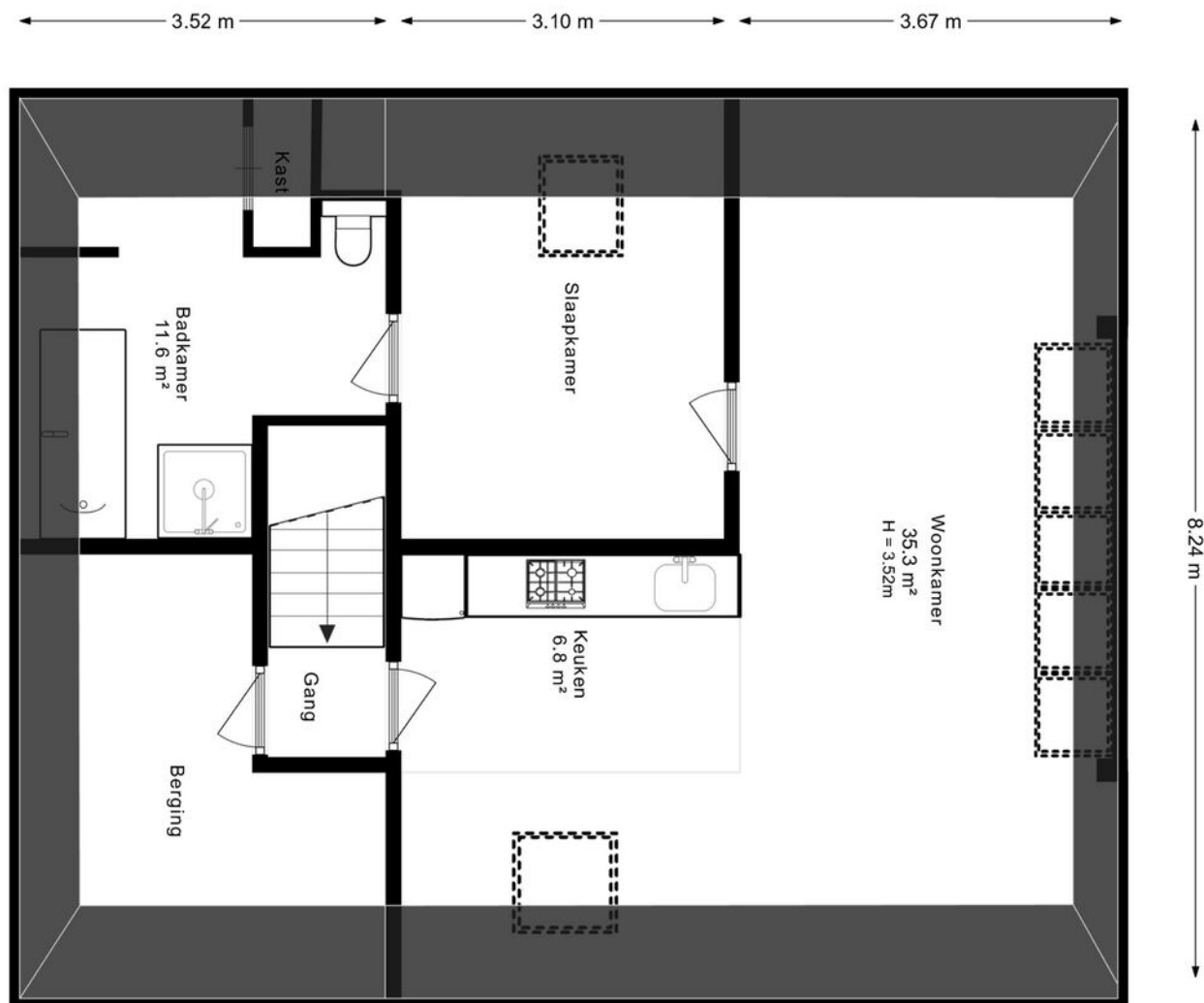
1e verdieping - gastenverblijf

Begane grond - studio + dubbele garage

Verdieping - studio

56

Wonen aan de Lekdijk 75

Ligging & Omgeving

Lekdijk 75 is het voormalige veerhuis Welgelegen, een rijksmonument uit 1875 op een unieke locatie in het schilderachtige Tienhoven aan de Lek. Direct aan de rivier en grenzend aan een strandje geniet jij hier van weidse uitzichten over de Lek en de uiterwaarden. Samen met de naastgelegen 15e-eeuwse Hervormde Kerk vormt het veerhuis het herkenbare hart van de dorpskern – een plek vol historie en authenticiteit.

Ondanks de landelijke rust heb je voorzieningen verrassend dichtbij. Voor je dagelijkse boodschappen rijd je naar Lexmond of Ameide, beide met scholen, kinderopvang en sportverenigingen. Voor een uitgebreider winkelaanbod, middelbare scholen en horeca liggen Vianen en Nieuwegein binnen handbereik.

Ook qua bereikbaarheid woon je hier ideaal: via de A2 en A27 ben je in ca. 15 minuten in Gorinchem, 20 minuten in Utrecht en 40 minuten in Amsterdam. Rotterdam en Den Haag liggen eveneens binnen een uur rijden.

Jaargang 20 • nummer 4 • december 2009

Het veerhuis te Tienhoven

Hans van den Heuvel

Een periode van ruim elf jaar is verstreken sinds kastelein Bart de Lange en zijn vrouw Greet op 5 mei 1998 in café “Welgelegen” te Tienhoven de vaste gasten de laatste borrels en biertjes inschonken. Daarmee kwam er voor de tweede maal een einde aan een vertrouwde functie van dit karakteristieke pand, want de veerdienst Tienhoven – Jaarsveld was in 1966 al opgeheven. Het café/veerhuis – in vroeger tijden een vaak voorkomende combinatie – werd zodoende een “gewoon” woonhuis, en wel van Arie Roodnat, een van de huisartsen van Ameide en Tienhoven. Lekdijk 75 staat in de lijst van Rijksmonumenten overigens nog altijd als “veerhuis” te boek, samen met de bijbehorende schuur.

Bart en Greet de Lange

Volgens de overlevering werd een deel van het veerhuis in 1875 bestemd tot "openbare gelegenheid waar men zowel koffie en thee als bier, sterke dranken en likeuren kan verkrijgen en gebruiken" (de officiële omschrijving van een "café"), maar documenten daaromtrent ontbreken. Zoveel is zeker dat er in 1887 sprake was van een "café met volledige vergunning". In dat jaar deed zich namelijk een probleem voor, doordat het ingevolge de nieuwe Drankwet niet langer was toegestaan de gelagkamer van het café te gebruiken als vergaderzaal voor de gemeenteraad van Tienhoven. Paul Will doet in zijn in de editie 2008-4 van dit blad gepubliceerde artikel "Aangaande de aankoop van het Tienhovense raadhuis" uit de doeken hoe dit probleem destijds werd opgelost.

Volgens de hem ter beschikking staande gegevens woonden in het latere Rijksmonument omstreeks het midden van de negentiende eeuw tenminste zeven personen: veerman H. van Groeningen en zijn vrouw Elisabeth van Dijk, veermansknecht Hendrik Lakerveld, Jacoba en Lena van Doorn en het echtpaar Leendert Hermanus Diepenhorst – Stijntje Hoeflaak. Van Groeningen overleed in 1860, waarna de uit Noordeloos afkomstige Pieter Johannes Heijboer zich met zijn in Tienhoven geboren vrouw Klaasje Vermaat in het pand vestigde. De daaropvolgende hoofdbewoners zouden de heren G. van der Wolf, Schalk en Oskam zijn geweest.

Hoe het ook zij, "Welgelegen" heeft gedurende vrijwel de gehele vorige eeuw een niet onbelangrijke sociale functie vervuld, wat betreft zowel inwoners van Ameide en Tienhoven als passanten. Van de uitbaters

is Bart de Lange al genoemd in de aanhef van dit artikel. Oudere (oud-) inwoners van Ameide en Tienhoven kunnen zich wellicht nog herinneren dat Marie Bouter en Teunis Lakerveld hem als zodanig voorgingen, van wie de laatste de zaak op 1 juni 1964 aan Bart de Lange overdroeg.

Uit bewaard gebleven krantenartikelen blijkt dat de gelagkamer van het café met name voor oudere alleenstaande mannen uit de contreien een plaatsvervangende huiskamer was. Zo werden oud-caféhouder/postbode Cor Bouter, Gerrit de Kruijk, oud-mandenmaker Teunis Lakerveld (een naamgenoot van de vroegere kastelein) en oud-binnenschipper Henk de Wit geportretteerd in het "Utrechts Nieuwsblad" van 27 december 1985. Het bijna een kwart-eeuw oude artikel ademt een weldadige rust: er werd wat gepraat, gedronken, gerookt en gekaart ("boonaken" en "zwikken"). "Niemand kijkt op de klok. Ze hebben de tijd, er is thuis niemand die op hen wacht. Enkele middagen in de week is "Welgelegen" hun huis" was de observatie van verslaggever Rien Klijn.

De sluiting van het café in 1998 was voor de redactie van het "Algemeen Dagblad" aanleiding om de vertrekkende kastelein Bart de Lange te interviewen. Hij merkte bij die gelegenheid onder andere het volgende op: "Het caféleven zakt steeds meer in. Dat komt omdat hier nu meer mensen wonen die van buiten komen. Toen ik begon ging ook nog niemand op vakantie. De mensen hadden 's zomers maar veertien dagen vrij. Het liep om negen uur vol en ze gingen pas weg rond middernacht".

“Het is uitgesloten dat er in Tienhoven ooit nog een café terugkomt. Een onderzoek van bierleverancier Heineken heeft uitgewezen dat “Welgelegen” voor een nieuwe horecaondernemer niet rendabel is. Dat was voor mij geen verrassing. Ik kon het café alleen draaiende houden, omdat ik na al die jaren al lang uit de kosten was”. De laatste kastelein van “Welgelegen” overleed in 2002.

In dit artikel mag er niet aan voorbij worden gegaan dat in het Tienhovense café niet alleen werd gekaart, maar ook gebiljart. In 1969 richtten de heren E. van Ooij, J. Versluis, B. de Lange, B. Versluis, H. Pek, A.C. de Graaf, J. de Gans en G. Grootendorst er de “Biljartclub Tienhoven” op, waarover in de in 1984 verschenen Jubileumgids van de “Biljartfederatie Lek- en Giessenstreek” het volgende wordt vermeld:

“De Biljartclub Tienhoven is een gewaardeerd lid van de Federatie. De club heeft geen onderlinge competitie. Op de vraag of er bijzondere activiteiten zijn, wordt geantwoord dat de leden en hun partners eenmaal per jaar een dagje uitgaan onder het motto “Uit goed voor u”.

“Heeft de vereniging specifieke wensen met betrekking tot de biljartfederatie?”

De vraag wordt kort en duidelijk beantwoord: laten zoal het is”.

“Tienhoven heeft in het seizoen 1983-1984 met vier teams meegedaan aan de competitie. Tienhoven 4 wordt in de Groene Gids van dat jaar aangevoerd door G. de Lange. Voor de niet-ingevoerd in het biljartwereldje niets bijzonders. Voor de deelnemers aan de competitie ook niet, in die zin dat ze het de gewoonste zaak van de wereld vinden dat mevrouw Greet de Lange, de kasteleins, met die naam is getooid. Ze speelt haar partij in het biljartgebeuren met verve mee”.

De veerdienst Tienhoven – Jaarsveld

Hoewel ook in dit geval exacte gegevens ontbreken, staat wel vast dat het “Tienhovense veer” van aanzienlijk oudere datum was dan café “Welgelegen”. Dit kan onder andere worden afgeleid uit de geschiedenis van de veerrechten.

We pakken de draad op in 1725 – het jaar, waarin Graaf Van der Lippe de Heerlijkheden van Vianen en Ameide verkocht aan de Staten van Holland en West-Friesland (zie ook de desbetreffende artikelen in de editie 2006-1 van dit blad). Het bezit was van relatief korte duur, want al in 1729 besloten “Hunne Edele Groot Mogenden” de Heerlijkheden te gelde te maken. De “Koopers” waren “Den Hoog Edelen Heer

Aernout van den Bergh, Raed en Vroedschap der Stadt Rotterdam, en Vrouwe Margareta van Eijck”. Met de koop was een bedrag gemoeid van 40.100 Ponden¹ en aan Rancoen² waren 2.005 Ponden verschuldigd.

De overdrachtsakte werd gepasseerd op 3 mei 1729. Artikel 12 van de akte heeft betrekking op de veerrechten en luidt als volgt:

“Soo veel aangaat het regt van de Veeren, gelijk mede de Recognitien tot nog toe daar van genooten, hoewel die op de voorschreve Lysten niet zijn gebragt, word egter ten overvloede verklaart, dat deselve onder het gevolg van Ambagtsheerlijkheden niet worden begrepen, maar blijven aan de Domainen van haar Edele Groot Mog.”

Des dat aan de Ambagtsheeren, geneegen syn-de, die regten te verkrygen, sal vry staan sig deswegens te adresseren aan haar Edele Groot Mog., sullende na voorgaande examinatie van de saake, en het arresteren of confirmeren van eene Ordonnantie, mitsgaders Reglement op het Veerschot, daar op na bevindinge van saaken, worden gedisponeert”.

In eigentijdse bewoordingen houdt deze passage in dat de veerrechten niet waren inbegrepen in de transactie.

Ruim anderhalf jaar later, in december 1730, werden “Den Huyse Herlaar, bestaande in de Ruïne en steene Fundamenten van den selven Huyse, geleegen in fijne Gragten, nevens de Boomgaarden daar omme geleegen, meede door Gragten becingelt, en de “Ambagts-Heerlykheit Tienhoven” afgesplitst van de “Ambagts-Heerlykheit Ameyde”. In de “Specifique Lyste van de Regten en Inkomsten van den Huyse Herlaar, cum annexis, mitsgaders, Memorie van de Inkomsten, Regten en Constitutie der Regeeringen van de Ambagt-Heerlykheit Tienhoven” wordt nergens gerept van veerrechten. Wel komt er de volgende passage betreffende de heffing van accijnzen in voor, die overigens niet kan worden herleid tot het etablissement bij het “Tienhovense veer”:

“Het regt tot een Bieraccyns onder Tienhoven, bestaande in een Impost van drie stuyvers op de Tonne Bier, die bij de Herbergiers of Tappers, onder Tienhoven woonende, word ingeslaagen, en waar van de Schutterye tot Ameyde de helfte competeert, den selven Impost heeft over deesen Jaare 1728, soo over Tienhoven als Ameyde, gemeen in pagte gedaan 8 guldens, dus voor Tienhoven en Ameyde”.

¹ Pond is een oude Nederlandse rekenmunt ter grootte van twintig schellingen (= 120 stuivers).

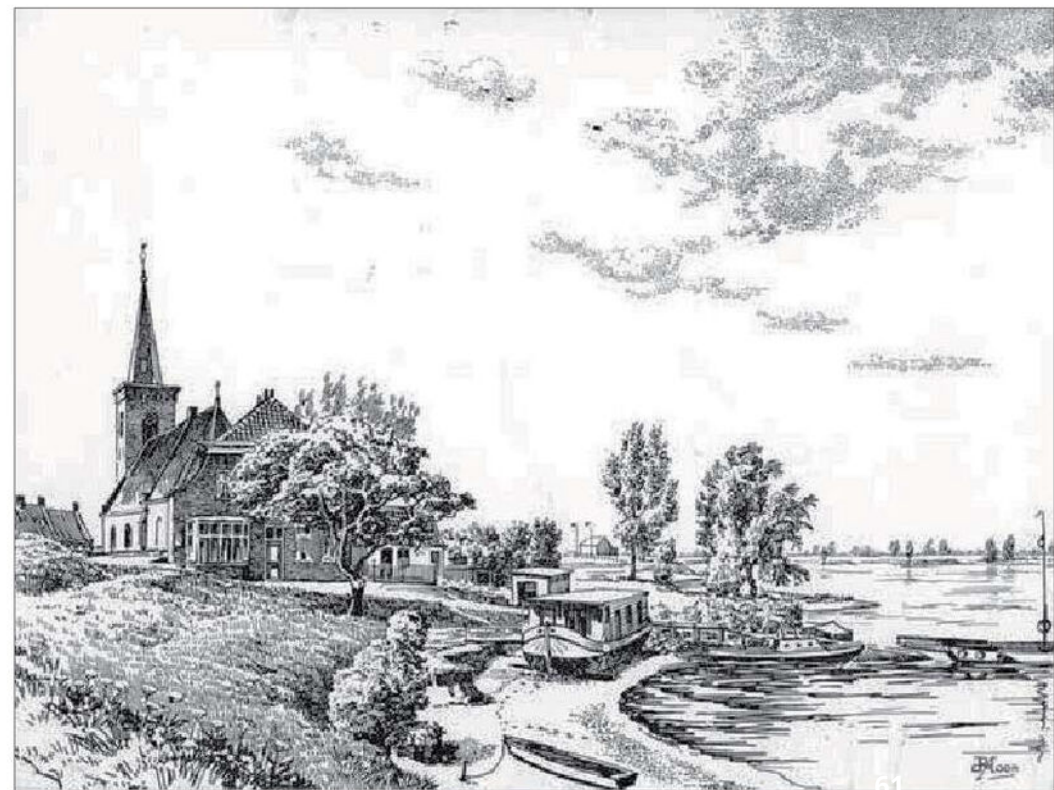
² Rancoen is een soort belasting.

Ook in andere documenten, die betrekking hebben op rechten, plichten en andersoortige financiële verhoudingen in Ameide en Tienhoven, zal men tevergeefs naar de vermelding van veerrechten zoeken. Wel is een oude tarieflijst getraceerd, waarop staat aangegeven dat de oversteek eertijds “per persoon, zijnde geen arbeider, boven de zes jaar” zes centen kostte. Voor een “schaap, koe of varken” moest een dubbeltje worden betaald.

Eerder in dit artikel is al vermeld dat de veerdienst tussen Tienhoven en Jaarsveld in het midden van de vorige eeuw werd opgeheven, alle protesten van inwoners van de Alblasser- en de Lopikerwaard ten spijt. De exploitatie was bij lange na niet rendabel meer.

De laatste veerman van Tienhoven was Andries van den Berg, die medio 1987 op 62-jarige leeftijd overleed. Hij was in de voetsporen getreden van zijn vader Adrianus van den Berg, “Janus de veerman”. De familie Van den Berg pachtte de veerrechten van de erven van Daan de Jongh, een Tienhovense hereboer. Wijna, de weduwe van Andries van den Berg, woont nog altijd in de woonboot “Vita Nova”, die sinds het begin van de jaren tachtig bij de vroegere aanlegplaats van het “Tienhovense veer” op het droge ligt.

Foto rechts: Janus de veerman aan het werk op zijn pontveer.

Tekening Piet de Hoon.

Rustiek café Welgelegen vaste stek voor kaarters Henk, Gerrit en Cor

Boonaken¹ handhaaft zich moeiteloos in Tienhoven²

Rien Klijn

AMEIDE/TIENHOVEN. Aan het eind van de dorpskern van Lexmond ga je vrij steil omhoog. De dijk op, richting Ameide, Tienhoven en verder. Een lange, kronkelige en smalle weg waarop de automobilist uiterst behoedzaam langs de kant moet rijden als een bus uit de andere richting passeert. Rechts beneden de Lek, waar zwaar beladen vrachtschepen met hun monotone motorgeluid moeizaam naar hun plaats van bestemming varen. Links beneden de weilanden, met hier en daar een pluk kale wilgen. De boerderijen, de schuren en de mesthopen. Een fascinerend en puur Hollands landschap. De bewoners zelf zien dat al lang niet meer, op de vreemdeling maakt het een diepe indruk.

Na zes kilometer in een haakse bocht het gehucht Sluis. Aan beide kanten van de dijk een bedrijf en ongeveer vijf huizen. Voordat je je blikken rechts en links hebt kunnen wenden ben je er door. Een kilometer verder Ameide. Links van de dijk en met aanmerkelijk meer allure dan Sluis. Voorbij Ameide, na een groentezaak met de welluidende naam 'De snelle pieper' te zijn gepasseerd, volgt weer een stukje niemandsland.

Het dorp Tienhoven komt in zicht. Het eerste huis, aan de rechterkant tegen de dijk aangeplakt, is een café met de passende naam 'Welgelegen'. Een oerdegelijk Hollands interieur. Een kleine houten bar met acht krukken. Links een goed verzorgd biljart waarop twee potige dorpelingen van ongeveer dertig jaar op niet al te hoog niveau hun kunsten vertonen. In de andere hoek een grote tafel waaraan vier mannen van uiteenlopende leeftijd zitten te kaarten. Ze zijn aan het 'boonaken', een oud spel dat zich in deze contreien moeiteloos heeft weten te handhaven, ondanks de klaverjas- en bridgecultus. De stamgasten observeren de vreemdeling indringend. Even lijkt het er op of je inbreuk maakt op hun gezellig onderonsje. Eén van de vier blijkt de kastelein. Hij legt zijn kaarten neer en vraagt naar de bestelling. 'Een pils, en geef de heren ook wat'. Een beproefd recept, dat zelden faalt als je in een vreemde

¹ Het kaartspel boonaken is een café kaartspel bij uitstek. Het gaat bij boonaken namelijk om de verliezer en niet om de winnaar. De verliezer wordt geacht na een spelletje boonaken een rondje te geven voor degenen die hebben meegedaan. Zie voor de spelregels: <http://www.partycentrum-keijzer.nl/bona-ken/>

² Dit artikel verscheen in het Utrechts Nieuwsblad van vrijdag 27 december 1985

omgeving wilt worden opgenomen. „Proost”, zeggen ze in koor en een van hen voegt er aan toe: „voor zo’n gebaar mag je altijd terug komen”.

Teunis Lakerveld, Henk de Wit, Gerrit de Kruik en Cor Bouter (van links naar rechts). Welgelegen is een paar dagen per week hun huis.

Binnenschipper

Het verzoek van de gast om een gesprek met hen aan te knopen over het leven in Tienhoven en Ameide wordt niet direct met groot enthousiasme ontvangen. Een kleine tanige man met een iets te grote pet op zegt wat norsig: 'Ik ben hier gekomen om te kaarten en dan zal ik kaarten. Wacht maar tot ik klaar ben. Je mag wel vast weten wie ik ben. Ik heet Henk de Wit ben 83 jaar, en altijd binnenschipper geweest'. De speler tegenover hem voegt er aan toe: 'En hij is altijd vrijgezel geweest'. 'Dat gaat hem niks aan', repliceert Henk.

De spreker is zelf ook niet bepaald scheutig met zijn personalia. 'Ik heet Gerrit de Kruik en hoe oud ik ben gaat je niets aan, zeg maar in de zeventig'.

Terwijl ze onverdroten verder gaan met boonaken maakt de derde zich bekend: 'Cor Bouten, 69 jaar', en 'zegt hij niet zonder enige trots, 'ik heb wel veertien ambachten gedaan, appelboer, bouwvakker, postbode, noem maar op'. „Zitten we nou te kaarten of te kletsen”, merkt Henk op die kennelijk niet zo is ingenomen met de inbreuk van buiten.

De vierde speler is kastelein De Lange. „Mij moet je niet zoveel vragen”, zegt hij. 'Ik ben niet van plan om uit de school van het café te klappen, al zou ik je wel sterke staaltjes kunnen vertellen, sorry'.

De 71-jarige Teunis Lakerveld is toeschouwer. Hij wil wel het een en ander kwijt en gaat er aan een ander tafeltje eens recht voor zitten. Het verhaal van de geboren Tienhovenaar die nu een krantenwinkje – dertien exemplaren – heeft, heeft één leidraad: armoe. 'Voor de oorlog was ik mandenmaker, zoals zo velen hier in deze buurt. Dat betekende bittere armoe. Je haalde riet uit de grienden en beulde je

elke dag al van 's morgens vroeg tot 's avonds laat. Aan het eind van de week kon ik aan mijn vrouw en acht kinderen zes gulden afdragen. Dat was het loon voor het harde werken. Mijn vader was al geen beter lot beschoren. Hij scharrelde ook van de ene op de andere dag als loswerkmans om een paar centen thuis te brengen. Door die ellende werd hij in deze christelijke omgeving SDAP'er. Daar verwachtte hij nog wat heil van voor de arbeider'. 'Het betekende wel dat wij als kinderen getekend waren als 'die rooien'. Ik trok me daar niets van aan, was er zelfs trots op. Het werd me wel duidelijk dat, als ik mandenmaker zou blijven, ik mijn hele leven bittere armoe zou lijden. Ik zocht het verderop, want hier in de buurt was niets. Ik kwam in Amstelveen terecht waar ik kabels moest leggen. Ik bleef daar voor zes gulden de hele week in een kosthuis en kon mijn vrouw vijftien gulden per week geven, dat was al heel wat toen. Daarna kwam ik in Vreeswijk terecht in de betonbouw. Ik fietste elke dag heen terug. Ik verdiende vijftientig gulden in de week en daar was je een hele piet mee'.

Ziektewet

De luxe voor Teunis en zijn gezin duurde niet lang. Door het zware werk ging hij door zijn rug en moest geopereerd worden. Teunis kwam in de ziektewet en incasseerde 6 gulden 75 in de week. De armoe was het gezin Lakerveld weer komen opzoeken. 'Ik wilde er niet in berusten', zegt hij. 'Ik vroeg een gulden aan mijn vrouw en ging naar de zilverfabriek in Schoonhoven. Op goed geluk solliciteerde ik en ik kreeg werk. Daar heb ik eenendertig jaar gewerkt. Teunis kijkt uit het raam van het café en tuurt de dijk af. 'Ik

woon nu iets verderop aan de andere kant van de dijk'. Hij wijst de richting aan. Secondenlang blijft het stil en dan: 'Ach, weet je, nu hebben wij ouderen het zo slecht niet. Ik heb mijn kleine krantenwijk voor de gezelligheid, dan zie ik mensen, en ik kom af en toe hier in het café, een borreltje drinken en ouwehoeren met je maats. Het leven is nu niet zo slecht, vroeger wel.'

Hij illustreert dat nog met een voorbeeld: „Ik was vroeger in dit café lid van de kaartclub. Op een gegeven moment kon ik dat niet meer betalen en bedankte.

De toenmalige eigenares Marie Bouter zei toen: 'Teunis, geen geklets, je komt gewoon en hoeft niet te betalen. Een leuk gebaar, maar dat wilde ik niet. Je voelt je op zo'n moment als grote kerel zo klein'. Uit de gesprekken blijkt dat café Welgelegen een grote sociale functie heeft gehad en nog heeft.

Kastelein De Lange: 'Ik zit hier met mijn gezin nu eenentwintig jaar en ben zeven dagen in de week open. De klanten zijn erg gewend aan hun kaartmiddag, hun biljartje, of zo maar een praatje. Als ik een dag dicht zou gaan zouden ze dat missen. Bovendien voel ik me zelf ook uitstekend thuis hier in Tienhoven. Ik heb, net als mijn vrouw geen enkele behoefte om met vakantie te gaan. We zijn een keer een paar dagen bij mijn broer in Engeland geweest en een paar dagen in Limburg. De tweede dag dacht ik: zat ik maar weer in Tienhoven'. De Lange gaat naar achteren, eten. Zijn vrouw komt de dienst over-

M. BOUTER
Café „Welgelegen“
TIENHOVEN (BIJ AMEIDE)
TELEF. 34

Envelop met eigen opdruk van café "welgelegen".

nemen. Er is één man aan het biljarten. Ze pakt een keu en gaat een partijtje met hem spelen: de sociale functie. Gerrit de Kruik heeft inmiddels afgehaakt met kaarten. Cor Bouter en Henk de Wit gaan stug verder. Het boonaken heeft inmiddels plaats gemaakt voor het zwikken. Verandering moet er zijn. Nog een laatste poging met Henk de Wit: 'Vertel eens wat uit het verleden'. Hij bromt: 'Kom een andere keer maar eens terug, je weet nu toch dat dit mijn kaartmiddag is'. Niemand kijkt op de klok. Ze hebben de tijd, er is thuis niemand die op hen wacht. Enkele middagen in de week is Welgelegen hun huis.

"De gave gulden"

De voorstad van Ameide
Is een ieder wel bekend,
Tienhoven moet dat wezen,
Met 'Den Braven' op het end.

Refrein:

Daar is 't goed,
Daar is 't fijn,
Leve Tienhoven!
Je moet geloven,
Daar is 't goed
Daar is het fijn,
Om in Tienhoven te zijn.

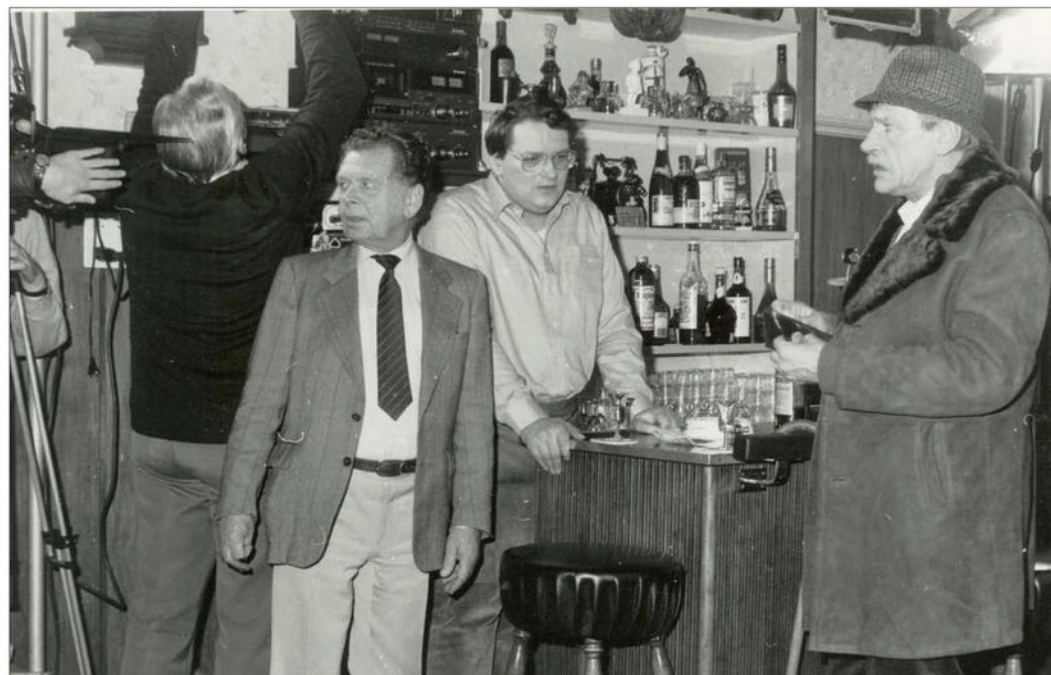
Wie kan het veer vergeten,
Mooi gelegen aan de Lek,
Van den Berg maakt wel een praatje,
Heus, dat doet-ie niet zo gek.

In Haagsteeg en de boomgaard,
Daar werd menig paar verliefd,
Maar ook bij d'avondscheem'ring,
Werd daar menig hart gegriefd.

'Marie, geef mij nog een borrel!'
Ja, zo spreekt men in 't café,
Er kan je niks gebeuren,
Bij Marie daar is 't oké.

Eén club bezit Tienhoven,
De club met grote faam,
Lang mag zij blijven leven:
'De gave gulden' is haar naam.

Tienhoven met je duinen,
En je mooie vlakke strand,
Daar wil ik altijd wonen,
Ja, dat is mijn vaderland!

Van links naar rechts: Willy van Hemert, Hans Leendertse en Ton Lensink.

De Appelgaard

Tussen 22 december 1985 en 9 maart 1986 werd door de KRO de twaalfdelige televisieserie De Appelgaard uitgezonden. Deze door Willy van Hemert¹ geschreven en geregisseerde serie ging over het landgoed De Appelgaard en zijn bewoners. De cast bevatte diverse topacteurs, zoals Sigrid Koetse, Ton Lensink, Bram van der Vlugt, Coen Flink en Josine van Dalsum.

Op woensdag 13 maart werden in het Café Welgelegen opnames gemaakt voor deze serie met onder anderen Ton Lensink en Hans Leendertse. Bart de Lange was gevraagd voor de figuratie van plus minus tien dorpelingen te zorgen. Om acht uur moesten Ton Lensink en Hans Leendertse aanwezig zijn om geschminkt te worden. Ook moesten zij zich verkleeden. Er werden vier

scènes opgenomen, waarvan er een, een 'ongeluk' was. Politie en een ambulance waren 'stand-by', terwijl de heer Van Lomvelt (?), Lekdijk 12 een tractor ter beschikking stelde.

Van links naar rechts: Hans Leendertse, Ton Lensink en een Tienhovenaar (?)

¹ Willem Catharinus van Hemert (Utrecht, 29 maart 1912 - Hechtel, 26 juni 1993) was een belangrijke Nederlandse toneel- en televisieregisseur, tekstschrijver, acteur en cabaretier.

Beschrijving – Monumentnummer 515477

Veerhuis Welgelegen is een rijksmonument uit 1875, gelegen buitendijks in een bocht van de Lek. Het diende ooit als veerhuis van het Tienhovenscheveer, dat de verbinding vormde tussen Tienhoven en Jaarsveld. Sinds de jaren '30 is de veerdienst verdwenen, maar het huis ademt nog altijd de sfeer van die tijd.

Het pand is gebouwd in Traditioneel-Ambachtelijke stijl, met schoon metselwerk, ingezwenkte lijstgevels, zesruits schuiframen en een karakteristieke dubbele voordeur. In de gevel bevindt zich een gedenksteen van de eerste steenlegging door K. Heijboer op 19 mei 1875. Samen met de naastgelegen kerk vormt het veerhuis een markant dorpsbeeld.

Waardering

.Cultuurhistorisch: vanwege de oorspronkelijke functie als veerhuis.

.Architectuurhistorisch: representatief voorbeeld van 19e-eeuwse bouwstijl.

.Situationeel & ensemblewaarde: door de unieke ligging aan de Lek en de samenhang met de kerk en schuur.

De zuidelijke, aan de weg staande langsgevel is symmetrisch met in het midden een entreepartij, die is samengesteld uit twee, onder bovenlichten en latei met profiellijst staande deuren. De twee vensters aan weerszijden bevatten zesruits schuiframen. De gevel wordt beëindigd door een houten lijst en een op klossen rustende dakgoot. Uit het dakschild hierboven steekt een houten dakkapel met vleugelstukken, zinken wangen, schuifraam en plat dak met profiellijst.

Bron: Rijksmonumentenregister

Van der Brugge Makelaardij

vanderbrugge.nl

Vijfzinnenstraat 6a
4201 JD **Gorinchem**

☎ **0183 - 635 011**

Fonteinstraat 2
4141 CG **Leerdam**

☎ **0345 - 613 949**

Nieuwe Es 11
4254 AW **Sleeuwijk**

☎ **0183 - 678 300**

Peulenstraat 208
3371 AS **Hardinxveld-Giessendam**

☎ **0184 - 230 080**

Witte Makelaars

witemakelaars.nl

Veemarkt 4
4001 AE **Tiel**

☎ **0344 - 619 344**

Van der Brugge

Makelaardij ▴ Verzekeringen ▴ Hypotheken

Vastgoed
Ned.

